

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Psevdo-Poenitens Correctvs. Sive Doctrina Ecclesiae Catholicæ, & Sanctorum, solemniorúmque Doctorum, De Vera Poenitentia ...

Dionysius <aus Werle>

Coloniæ Agrippinæ, 1692

Art. I. Contritio perfecta, & absque actuali Absolutione justificans,
rarissima est; atque à pluribus non elicitur, sed elici fingitur, ac somniatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41634

CAPVT I.
DE CONTRITIONE.

ARTICVLVS I.

*Contritio perfecta, & absque
actuali Absolutione justificans,
rarissima est; atque à pluribus
non elicitur, sed elici fingitur,
ac somniatur.*

I. **S**apientissimus ille è Soc. Jesu
Cardinalis & Archiepiscopus
Capuanus, ROBERTUS
BELLARMINUS, Anno Dñi 1621.
Ætat. 79. defunctus, Concione 32. de
Resurr. Dñi. §. *At inquis*, post me-
dium. *Certè ait, tales confessiones hoc
nostro seculo fiunt, ut ego vehementissi-
mè reformidem illas audire. Et Conc.
9. pro Dom. 4. Adv. Multi sunt, què*

A

ed

2 Pseudo-pœnitens correctus.

eò quòd jam confessi sunt, pedem unum se habere arbitrantur in cœlo; qui tamen, si rectè considerent, videbunt se pedem unum in terrâ, alterum in gehennâ posuisse: Nec enim confiteri, sed benè confiteri (Absolutione superadjunctâ) cœlum aperit.

H. Incipiamus, inquit, à Contritione, (ad bonam Confessionem suppositâ) Multi sunt, qui nullam (ab ultima Confessione) diem sine novis peccatis mortalibus transegerunt: Et tamen nulle sunt lachrymæ; nulli gemitus... Quin etiam nonnulli vix genua figere dignantur in terra; sed uno genu duntaxat, & illo super pulvinari interdum posito, ita manent, quasi furari Absolutionem, & statim aufugere vellent... Hæcine est Contritio? Scindite corda vestra, inquit Joel. cap. 2. Et Scripturæ sacræ, cum de pœnitentia loquuntur, ubique cinerem & cilicium commemorant; & nunc planctum amarum, nunc luctum unigeniti adhibendum esse docent. Hæc Bellarminus. III. B.

III. B. ALBERTUS MAGNUS,
 in *Paradiso anime*, sive in libello de
veris Virtutibus. cap. 39. *Contritio*, in-
 quit, vera, est dolor pro peccatis volun-
 tariè assumptus, pro quantitate & qua-
 litate criminum, cum proposito confi-
 tendi & satisfaciendi, proveniens ex
 gratia gratuita: Dolor enim naturalis,
 vel dolor sine gratia, nihil prodest aut
 valet. Quantitatem doloris exprimit
Hieremias (c. 6. v. 26.) Cum dicit: Lu-
 tum unigeniti fac tibi. Hinc præcepit
Dominus in Ioele (c. 2. v. 13.) dicens:
Scindite corda vestra.

IV. VERA CONTRITIO RA-
 RA EST, teste D. Gregorio. Nec sem-
 per credendum est veram esse compun-
 ctionem, ubi genitus apparent & la-
 chrymæ: Nam ex timore inferni, vel
 ex consideratione alicujus damni, vel
 ex naturali compassione sæpè solent ta-
 lia provenire, cum recordatur quis
 enormitatem scelerum suorum, vel
 acerrimam Passionem IESU Christi,
 &c.

4 Pseudo-pœnitens correctus.

V. Argumentum veræ Contritionis habet, qui in tantum detestatur peccati immunditiam, quod omnem pœnam Purgatorij libentiùs eligeret, quàm quod contra benignissimum DEUM unquam peccatum aliquod efficeret; & qui ad pœnam infernalem se potiùs exhiberet, sicut Eleazarus (2. Machab. 6. v. 23) quàm unquam de cetero ex proposito aliquod peccatum committeret; quod etiam eligendum esse dicit Augustinus: Et qui pœnam omnium Martyrum libentissimè sustineret, ut per hoc mereri posset, quod de cetero aliquod peccatum nunquam perpetraret: Et qui ad omnem afflictionem infirmorum & pauperum se offerret, ut pro offensa DEI dignè satisfacere posset.

VI. Argumentum falsa Contritionis habet, qui, quamvis peccata commissa vehementer defleat, tamen continuo post dolorem eadem, vel alia committere non formidat. Hæc B. Alb. M.

VII. VERA, inquit, CONTRI-
TIO

TIO RARA EST : Idque inprimis
 de Contritione perfecta est verum : *Ut
 enim hoc concedamus ; Contritione* (per
 fidem ac fiduciam firmam , perque
 Confessionis & Absolutionis votum,
 studium , ac desiderium , Mediatori
 CHRISTO, ac per eum misericordiæ
 DEI innitente) *peccata deleri* (inquit
 Catechismus Rom. de poenitentia Sa-
 cramento cap. 7.) *Quis ignorat illam*
ADEO VEHEMENTEM , A-
CREM AC INTENSAM ESSE
oportere , ut doloris (non in sensu cor-
 poris, sed, ut cap. 5. declaratur, in vo-
 luntatis actione ; nimirum in peccati
 odio & detestatione consistentis) *acer-*
bitas cum scelerum magnitudine con-
ferri aequarique possit ? At quoniam
 (sub lege veteri) *pauci admodum ad*
hunc gradum pervenirent, fiebat etiam,
ut à PAUCISSIMIS hac viâ peccato-
rum venia speranda esset. Quare necesse
fuit , ut clementissimus Dominus faci-
liori ratione (videlicet claves Regni
 A 3 cœle-

6 *Pseudo-pœnitens correctus.*

cœlestis, quibus Contritio imperfecta
adjuvaretur, Ecclesiæ tradendo) *com-*
muni hominum saluti consuleret. Ita
CATECHISMUS ROM. ex Decreto
Concilii Tridentini, & jussu PII V.
à delectis aliquot Theologis compo-
situs, ac quàm diligentissimè & fidelissi-
mè imprimi mandatus; ac per conse-
quens approbatus.

Quem etiam idem PIUS V. anno
1571. die 3. Novemb. *juxta exemplar*
Romanum imprimendi, seu imprimi faci-
endi licentiam & facultatem concessit
Joanni ex Comitibus de Hoya, Epif-
copo Monasteriensi ac Osnabrug. &
Paderbornensis Ecclesiæ Administra-
tori; ejusque impressori ad ejsdem
Episcopi supplicationem, cupientis per
dioceses suas *in unaquaq; Cathedrali,*
Collegiatâ, Claustrali, Parochialique
Ecclesiâ unum exemplar appendi; quò
populus ex eo erudiri, & ab omnibus le-
gi, & palàm inspici posset. Ut patet tum
ex rescripto nunc dicti Pontificis; tum

ex

ex ejusdem privilegio, pro impressoris Romani indemnitate dato, editioni Coloniensi, anno 1572. factæ præfixis. Idem verò Catechismus in Tractatū hūc statim citato cap. 3. apertè insinuat, vel potiùs tanquam rem notam supponit; quòd Contritionem illam, quæ ante Confessionem (accedente tamen ejusdem voto) justificat, oporteat **ARDENTISSIMAM** esse.

VIII. *Spiritus quidem non modo, ubi vult, spirat; sed quando vult, spirat, inquit S. BERN. Serm. 76. de diversis; nec ei difficile est de subito perfectam dare Contritionem; QUAM VIX MULTO TEMPORE ALII CONSEQUUNTUR: Sed undè scis, quòd tunc (scilicet in extremis) tibi ita succurrere velit, quem tu interim sic repellis? Et MAGISTER Sententiarum, lib. 4. dist. 20. (ibidem semper ab universa Theologorum Schola receptus) Magnum est, ait, cui tunc DEUS inspirat, si quis est, veram pœnitentiam! Per*

8 *Pseudo-pœnitens correctus.*

quæ profectò docemur, quòd perfecta Contritio, immò & imperfecta, ac cum Sacramento sufficiens & necessaria (de qua ibidem expressè agit Magister) sit donum Spiritûs sancti, peccatori non semper ad ejus arbitrium *immediatè* paratum; quòdque ea non possit elici, nisi Spiritu S. pro beneplacito voluntatis suæ misericorditer subveniente ac inspirante: Quam quidem subventionem inspirationemque peccatores (saltem quoad Contritionem perfectam) ordinariè *vix multo tempore consequuntur*; eò quòd eorum preces ut plurimum minore, quàm deberent, instantiâ & humilitate rogant; ac robustis jejuniorum & eleëmofynarum alis, quibus citò ad thronum DEI pervolent, sunt destitutæ.

IX. Perfecta Contritio (ut Catechismus Rom. de pœnit. Sacram. cap. xi. docet) est *præclarum, magnum, & singulare Dei beneficium*; adcoque idipsum à *DEI misericordia petere & efflagi-*

flagitare ; proque eodem obtento
MAXIMAS DEO gratias agere ; ac
 per consequens, idem precibus ut mi-
 nimùm magnis efflagitare oportet.

X. Verùm hac tempestate non pauci
 putant, sese Contritionem perfectam
 posse absque magna precum alatarum
 instantia facillimè quovis momento
 elicere ; nimirum, quando in quadam
 formula, hoc titulo, *Actus Contritionis*,
 notatâ, cum contorta & evanida cogi-
 tationum inflexione dixerunt : *Diligo
 te, Deus meus super omne diligibile,
 hanc solùm ob causam, quia tu es sum-
 mum & immensum te ipsum beatificans
 bonum. Doleo, heu! doleo; &, eheu!
 poenitet me, quod te unquam offende-
 rim! Nunquam! nunquam in eter-
 num id amplius fiet! Parce Domine,
 parce & miserere per unigenitum Fi-
 lium tuum JESUM Christum Domi-
 num nostrum, Amen.*

XI. Sed audiamus, quæso, quod di-
 cit S. Greg. in Pastoralis, part. I. Ad-

A S

monit.

10 *Pseudo-pœnitens correctus.*

monit. 9. Sapè, inquit, sibi de se mens ipsa mentitur; & fingit se amare, quod non amat: Fitque, ut aliud in imis intentio supprimat, & aliud tractantis animo superficies cogitationis ostendat. Nec difficilis est ejus rei probatio: Qualis enim quisque apud se lateat, contumelia illata probat, inquit idem Sanctus, l. 1. Dialogorum cap. 5. Undè; quòd Contritio per ejusmodi duntaxat formulam, ut putatur, elicitæ, plerumque non fit (uti oportet) in imo ac intimo cordis sinu ac fundo per operationem Spiritûs S. nata & radicata; sed tantùm in superficie cogitationis & phantasie (ceu spuma aut bulla in aqua turbata natans) ab hominibus se ipsos decipientibus inaniter ficta; adversario contra eosdem, quando formulam quandam, hîc num. X. adductæ similem vix recitârunt, insurgente patescit: Ad levissimum quippe contumeliosi cujusdam verbuli flatum ejusmodi præsumpta Dei Dilectio & Contritio

tritio

tritio statim ad instar bullæ in aquis tactæ diffi'it ac evanescit ; & contrituli nostri offensam Dei nequaquam curantes, non secus ac canes rabidi vel venenosi serpentes damnabilem vindictam spirant.

XII. Profectò tales, quando ejusmodi formulam coram Domino recitârunt : *Dilexerunt eum in ore suo, & linguâ suâ mentiti sunt ei ; Cor autem eorum non erat rectum cum eo*, ut in psalmo 77. v. 36. & 37. de similibus dicitur : Spiritus enim sanctus I. Joan. 3. v. 8. requirit, ut *non diligamus verbo neq; linguâ, sed opere & veritate*. Et S. GREG. homil. 30. in Evangelia. *Probatio, inquit, dilectionis, exhibitio est operis*. Et post pauca : *Nunquam est amor Dei otiosus : Operatur enim magna, si est ; si verò operari renuit, amor non est*.

XIII. Undè excellentissimus ille PETRUS à SOTO in Institut. Sacerdotum, Tit. de Perfectione Contri-

tionis, Lect. 16. §. Primùm. *Omniùm*, ait, *primus & certissimus vera Pœnitentia*, sicut & *charitatis effectus est*, ut non otiosa sit; sed in opera convenientia prorumpat. Et post pauca: *Quod si hoc ex se charitas habet* (ut operetur magna) *etiam cum nulla alia ratio occurrat*; quanto magis id habet, cum incidit in peccatum, pro quo satisfaciendum est; quod delendum est, & de quo sumere contendit vera Charitas, uti fieri potest, vindictam?

XIV. Certè, qui verè & ex corde ob DEI summè dilecti gravem offensam dolet, non potest non offensori graviter indignari; gravisque, aut saltem aliquo modo convenientis vindictæ appetitu contra eundem, hoc est, contra seipsum, urgeri: Ubi verò ejusmodi appetitus non adest, ibi nec vera DEI dilectio, nec dolor ex eadem progenitus potest adesse.

XV. Ad hæc; vera Charitas, ac proinde & Pœnitentia, sive Contritio

EX

ex eadem profecta, *patiens est, & omnia
suffert ac sustinet* 1. Cor. 13. v. 4. & 7.

Dum nimirum homo DEUM dili-
gens, & verè contritus agnoscit, dig-
num & justum esse, quòd omnes crea-
turæ in ipso vindicarent injurias &
contumelias Creatori suo illatas; cre-
ditque humilem ac patientem ejusmo-
di vindictæ contra se, DEO misericor-
diter disponente, à creaturis exercitæ
tolerantiam, satisfactionis partem non
modicam esse.

Ex horum ^{vero} omnium raritate digno-
scitur, Contritionem charitate DEI
perfectam, quæ cum solo Confessio-
nis & Absolutionis voto justifi-
cat, rarissimam esse.

